

О. Р. Ланковська

Ладичин

ЛАДИЧИН – село Теремовлянського району Тернопільської області. Знаходиться на р. Нішла (нар. назва – Водава; притока Серету, бас. Дністра), у місці впадіння в неї Свинюхи, за 20 км від обл. центру, за 15 км від райцентру та за 7 км від залізнич. ст. Микулинці-Струсів. Пл. 2,5 км². За переписом насел. 2001, проживали 1208, станом на 2015 – 1109 осіб; переважно українці. У Л. і його околицях виявлено знахідки скіф., давньослов'ян. і давньорус. часів. За нар. переказами, поселення раніше мало назву Владичин, тобто було у власності якогось владики, мабуть, його засновника. Існує також версія, що назва походить від імені богині весни та молодості Лади. Л. був прикордон. городищем Теремовлян. князівства, неподалік розташовувалися землі Галиц. князівства. Донині зберігся місц. топонім Галицька Гора (знаходиться між Л. і с. Панталиха). В остан. чв. 14 ст. його захопили польс. феодали. Міський статус Л. зберігав до 16 ст., у писем. джерелах 1564 згадується вже як село. Жит. брали участь у козац.-селян. повстанні під керівництвом С. Наливайка та Визв. війні під проводом Б. Хмельницького. У 2-й пол. 17 ст. – 18 ст. діяли загопи опришків. Після 1-го поділу Польщі 1772 Л. відійшов до складу Австрії (від 1867 – Австро-Угорщина). 1901 засн. Нар. читальню, яку 1903 перейменували на читальню товариства «Просвіта» (1914 заборонена рос., 1939 і 1944 – рад. владами, двічі відновлювали – 1921 і 1941; у 1944 її голову П. Яроша засудили на 17 р. каторж. робіт у Пн. Сибіру, де того ж року він і помер). У вересні 1914 до Л. увійшли рос. війська. 1920–39 – у складі Польщі, від 1939 – УРСР. У 1920–30-х рр. функціонували осередки «Січі», «Союзу українок», «Сільс. господаря», «Згоди» та «Помічі». Від 6 липня 1941 до 24 березня 1944 – під нім.-фашист. окупацією. На тер. села загинули 58 рад. воїнів. На фронтах 2-ї світової війни воювали 450 жит. До серед. 1950-х рр. вели збройну боротьбу загопи ОУН–УПА. Нині працює кілька с.-г. підприємств. Є поклади каменю, піску, глини, торфу, джерела сірчистих вод. У Л. – заг.-осв. школа, дитсадок; клуб, б-ка; фельдшер.-акушер. пункт. Збереглися церква Різдва Пресвятої Богородиці (1815, нині УГКЦ), костел Внебовзяття Пресвятої Діви Марії (1922, нині РКЦ); пам'ятник-оберіг села «Мати Божа з малим Ісусом» (1500, його неодноразово руйнували та відтворювали, востаннє відреставровано 2008), пам'ят. хрест на честь скасування панщини (1848), пам'ятник на честь заснування братства тверезості «Мати Божа» (1908). У 1941 насипано символічну могилу борцям за волю України (1944 сплюндровано, 1990 відновлено). Також

встановлено пам'ятник воїнам-землякам, які загинули на фронтах 2-ї світової війни. Серед видат. уродженців – лікар С. Вадзюк, громад.-політ. діяч О. Станимир.

Фотоілюстрації

Рекомендована література

1. Киба П., Свист Д. Ладичин // Історія міст і сіл Тербовлянщини. 1997;
2. Станимир О. Т. Минувшина поселення Ладичин: Істор.-краєзн. нарис. 2007;
3. Його ж. Від світанку до надвечір'я: Істор.-краєзн. нарис. 2014 (усі – Тернопіль).

Покликання на статтю:

Ладичин / О. Р. Ланковська // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-52912>

2001-2023 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).